

CHEREE LIFE15 GIE/GR/000943

LIFE+ Περιβαλλοντική Πολιτική και Διακυβέρνηση

«LIFE CHEREE» 2016- 2020

**Chemicals Regulations Enforcement & Inspections –
Building Authority Capacity
for REACH/CLP and SEVESO III Compliance**

**Επιθεωρήσεις και Επιβολή Κανονισμών Χημικών Προϊόντων -
Δημιουργία Ικανοτήτων των Φορέων για Συμμόρφωση με τους
Κανονισμούς REACH/CLP και την Οδηγία SEVESO III**

Δρ. Γεώργιος Α. Παπαδάκης
Πολυτεχνείο Κρήτης
Σχολή Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης
Διαχείριση Βιομηχανικής Ασφάλειας

CHEREE LIFE15 GIE/GR/000943

LIFE+ Περιβαλλοντική Πολιτική και Διακυβέρνηση

Σκοπός του Έργου CHEREE

Η ανάπτυξη και εφαρμογή στην Ελλάδα και Κύπρο
κοινών

Κατευθυντήριων Γραμμών

με τις Βέλτιστες Διαθέσιμες Πρακτικές

οι οποίες θα συστηματοποιούν τις

Επιθεωρήσεις και την Επιβολή των Κανονισμών

Χημικών Προϊόντων

CHEREE LIFE15 GIE/GR/000943

LIFE+ Περιβαλλοντική Πολιτική και Διακυβέρνηση

Νομοθετικό / Κανονιστικό Πλαίσιο

REACH (EC 1907/2006) Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals

CLP (1272/2008) Classification, Labeling and Packaging

SEVESO III (Directive 2012/18/EC amending 96/82/EC)

CHEREE LIFE15 GIE/GR/000943

LIFE+ Περιβαλλοντική Πολιτική και Διακυβέρνηση

Συνάφεια - Κοινά Σημεία Νομοθετικού Αντικειμένου

REACH : ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ των ΙΔΙΟΤΗΤΩΝ των Χημικών (καλύτερη και συντομότερη) , Αξιόπιστες & συστηματοποιημένες πληροφορίες για τους Κινδύνους Επικίνδυνων Ουσιών – **Επιθεωρήσεις**

CLP : ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ των ΚΙΝΔΥΝΩΝ των Χημικών στους εργαζόμενους και καταναλωτές στην ΕΕ – **Επιθεωρήσεις**

SEVESO III : ΕΛΕΓΧΟΣ των ΚΙΝΔΥΝΩΝ μεγάλων ατυχημάτων όπου εμπλέκονται επικίνδυνες ουσίες. Αναφορά στους κανονισμούς **REACH / CLP** – **Επιθεωρήσεις**

CHEREE LIFE15 GIE/GR/000943

LIFE+ Περιβαλλοντική Πολιτική και Διακυβέρνηση

Πρόγραμμα CHEREE : εταίροι

- **ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ**, Σχολή Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης (συντονιστής)
- **ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ του ΚΡΑΤΟΥΣ**, Υπουργείο Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, Ελληνική Δημοκρατία
- **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων**, **Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ)** Κυπριακή Δημοκρατία

CHEREE LIFE15 GIE/GR/000943

LIFE+ Περιβαλλοντική Πολιτική και Διακυβέρνηση

ΠΚ από το 1984 (www.tuc.gr)

Σχολές Μηχανικών

- **Παραγωγής και Διοίκησης (ΜΠΔ)**
- **Περιβάλλοντος**
- **Ηλεκτρολόγων Μηχ. & Μηχ. Υπολογιστών**
- **Ορυκτών Πόρων**
- **Αρχιτεκτονικής**

**Μεταπτυχιακά στο ΜΠΔ : Οργάνωση & Διοίκηση,
Επιχειρησιακή Έρευνα και Συστήματα Παραγωγής**

CHEREE LIFE15 GIE/GR/000943

LIFE+ Περιβαλλοντική Πολιτική και Διακυβέρνηση

Εργαστήριο Ασφάλειας και Νοητικής Εργονομίας ΜΠΔ ΠΚ

- > 150 φοιτητές ετησίως
- > 30 Ευρωπαϊκά και εθνικά προγράμματα (την τελευταία δεκαετία) στην εφαρμοσμένη βιομηχανική έρευνα
- Χρηματοδότηση > 2,5 MEuros (έρευνα)
- Διαχειριστής 4 προγραμμάτων LIFE (~4 MEuros)
- Εμπειρία στις αξιολογήσεις προγραμμάτων (τεχνική και διαχειριστική)

Έρευνα Εργαστηρίου

- Διαχείριση Βιομηχανικής Ασφάλειας
- Εκτίμηση Επικινδυνότητας (SEVESO)
- Επαγγελματικός Κίνδυνος
- Επικίνδυνες Ουσίες - REACH
- Ανάλυση Κύκλου Ζωής
- Συστήματα Διαχείρισης Ασφάλειας και Περιβάλλοντος, Οργανωτικοί παράγοντες
- Διαδικασίες Έκτακτης Ανάγκης
- Χωροθέτηση Οχλουσών Βομηχανιών
- Οργάνωση Εκπαιδευτικών διαδικασιών & διάδοσης πληροφορίας

CHEREE LIFE15 GIE/GR/000943

LIFE+ Περιβαλλοντική Πολιτική και Διακυβέρνηση

« LIFE CHEREE » 2016-2020

Επιθεωρήσεις και Επιβολή Κανονισμών Χημικών Προϊόντων - Δημιουργία Ικανοτήτων των Φορέων για Συμμόρφωση με REACH/CLP και SEVESO III

Κεντρική δράση του έργου είναι
η **Εκπαίδευση των Επιθεωρητών** και των εμπλεκομένων
και η **Τεχνική Υποστήριξη στην Εφαρμογή των
Κανονισμών** σε Ελλάδα και Κύπρο

CHEREE : Άξονες Δράσεων

- Ανάπτυξη **Πρότυπου Προγράμματος Καλών Πρακτικών «Πρωτόκολλο Επιθεωρήσεων»** για υποστήριξη και ενίσχυση της ποιότητας και απόδοσης των Επιθεωρήσεων στις δύο χώρες.
- Εφαρμογή με **Εκπαίδευση** των Επιθεωρητών, **Κοινές Επισκέψεις** και **Πιλοτικές Επιθεωρήσεις**.
- Διάδοση Αποτελεσμάτων μέσω **Κέντρων Πληροφόρησης** και ηλεκτρονικής καμπάνιας για τη συστηματική υποστήριξη **Επιθεωρητών, Φορέων, Επιχειρήσεων και ΜΜΕ** που διαχειρίζονται (επικίνδυνες) ουσίες.

CHEREE – Μηνύματα κλειδιά

- **Βελτίωση της συμμόρφωσης** και διαχείριση περιορισμών: *Πρωτόκολλο Επιθεωρήσεων – Εφαρμογή – Αποτελέσματα => Πρόγραμμα Συμμόρφωσης*
- **Προστασία από επιπτώσεις έκθεσης** σε χημικά και προώθηση αειφόρου παραγωγής, διαχείρισης και ασφαλούς χρήσης τους: *Δείκτες απόδοσης: Επιθεωρήσεις => Υγεία, Ασφάλεια & Περιβάλλον*
- **Συνεχής εκπαίδευση** και μάθηση με σύγχρονες πρακτικές και νέα γνώση: *e-centers, dbs, e-tools (tailor made) για επιθεωρητές και ΜΜΕ*

Δράσεις Προγράμματος

A. Προπαρασκευαστικές Δράσεις

A1. Ανάλυση Κριτηρίων Επιθεωρήσεων και Απαιτήσεων

A2. Ανάλυση Αναγκών των Ομάδων Στόχων

B. Δράσεις Κορμού

B1. Ανάπτυξη Προγράμματος (πρωτοκόλλου) Επιθεωρήσεων

B2. Ανάπτυξη e-platform υποστήριξης επιθεωρήσεων

B3. Common Visits (COV) και Πιλοτικές Επιθεωρήσεις (PI) ;
Επικύρωση 'πρωτοκόλλου' Επιθεωρήσεων

B4. Εκπαιδευτικά Σεμινάρια Επιθεωρητών (ITC)

C. Παρακολούθηση ωφελειών του προγράμματος

D. Διάχυση αποτελεσμάτων

D1. /D2. LIFE δράσεις διάδοσης; Workshops

D3. /D4. e- campaign ; Συνέδρια, δημοσιεύσεις κλπ

E. Διαχείριση και παρακολούθηση του έργου

CHEREE LIFE15 GIE/GR/000943

LIFE+ Περιβαλλοντική Πολιτική και Διακυβέρνηση

CHEREE: Ομάδες Στόχοι

- Αρμόδιοι Φορείς και Εθνικές Αρχές για την Εφαρμογή/Επιβολή των κανονισμών (NEAs, CAs)
- Αρμόδιοι Φορείς SEVESO στις χώρες μέλη
- Αρχές Επιθεώρησης REACH/CLP και SEVESO
- **Εταιρίες που υπόκεινται στους κανονισμούς (ιδιαίτερα οι ΜΜΕ) στις 2 χώρες**
- Εγκαταστάσεις SEVESO (ιδιαίτερα οι μικρότερες)
- *Εν δυνάμει χρήστες του πρωτοκόλλου PROTEAS για τη μεταφορά και διακίνηση επικινδύνων*

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αναγνώρισης Αναγκών των Επιχειρήσεων που υπόκεινται στους Κανονισμούς REACH/CLP

1. Γενικά Στοιχεία Επιχείρησης		
1.1. Είδος της επιχείρησης:		
☐ Επιχείρηση παραγωγής	☐ Εμπορία	
☐ Μεταποιητική επιχείρηση	☐ Μεταφορές	
☐ Βιοτεχνία	☐ Άλλο (διευκρινίστε):	
1.2. Κλάδος οικονομικής δραστηριότητας της επιχείρησης (συμπεριλαμβανομένου του κωδ. NACE εάν τον γνωρίζετε) (Κανονισμός 1893/2006/ΕΚ):		
1.3. Μέγεθος της επιχείρησης (Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ):		
☐ Αυταπασχολούμενος		
MME: ☐ Πολύ μικρή	☐ Μικρή	☐ Μεσαία
(<10 εργαζ. & ≤ 2 εκατ. €)	(<50 εργαζ. & ≤ 10 εκατ. €)	(<250 εργαζ. & ≤ 50 εκατ. €)
Οχι MME: ☐ ≥ 250 εργαζόμενοι και >50 εκατομμύρια ευρώ ετήσιο κύκλο εργασιών		
1.4. Ρόλος της επιχείρησης στην αλυσίδα εφοδιασμού σύμφωνα με τον Κανονισμό REACH (δυνατότητα πολλαπλών επιλογών):		
☐ Παραγωγός	☐ Μεταγενέστερος χρήστης	
☐ Παραγωγός/Εισαγωγέας Αντικειμένου	☐ Διανομέας	
☐ Εισαγωγέας	☐ Αποκλειστικός Αντιπρόσωπος	

CHEREE LIFE15 GIE/GR/000943

LIFE+ Περιβαλλοντική Πολιτική και Διακυβέρνηση

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

2. Εκπλήρωση υποχρεώσεων στα πλαίσια των Κανονισμών REACH/CLP (δυνατότητα πολλαπλών επιλογών)

2.1 Γνωρίζετε ποια σημεία της νομοθεσίας εμπίπτουν στις υποχρεώσεις της εταιρίας; Αν ΝΑΙ σημειώστε ποια είναι αυτά.

☐ Προκαταχώριση/ Καταχώριση	☐ Ταξινόμηση - Επισήμανση - Συσκευασία
☐ ΔΔΑ (ανάπτυξη/ διαθεσιμότητα)	☐ Περιορισμοί
☐ Αδειοδότηση	☐ Καταχώριση Ενδιάμεσων Προϊόντων και Αυστηρά Ελεγχόμενες Συνθήκες
☐ Άλλο (διευκρινίστε):.....	

2.2 Ποια είναι τα σημαντικότερα Θέματα και Προβλήματα που αντιμετωπίζει η επιχείρηση κατά την εφαρμογή των Κανονισμών REACH/CLP και κατ' επέκταση σε ποια θα θέλατε να ενημερωθείτε ή/ και να εκπαιδευτείτε περαιτέρω;

	Θέματα/ Προβλήματα		
	Ενημέρωση	Εκπαίδευση	
Προκαταχώριση/ Καταχώριση	☐	☐	☐
Ταξινόμηση - Επισήμανση - Συσκευασία	☐	☐	☐
Μη διαθεσιμότητα Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας (ΔΔΑ) για όλες τις ουσίες/ μείγματα από τον προμηθευτή των προϊόντων	☐	☐	☐
Ελλιπή στοιχεία στα ΔΔΑ	☐	☐	☐
Αδειοδότηση	☐	☐	☐
Περιορισμοί	☐	☐	☐
Σενάρια Έκθεσης και διευρυμένα ΔΔΑ	☐	☐	☐
Μη συμμόρφωση με συνιστώμενα μέτρα στα ΔΔΑ/ Σενάρια Έκθεσης	☐	☐	☐
Καταχώριση Ενδιάμεσων Προϊόντων και Αυστηρά Ελεγχόμενες Συνθήκες	☐	☐	☐
Άλλο (διευκρινίστε):.....			

CHEREE LIFE15 GIE/GR/000943

LIFE+ Περιβαλλοντική Πολιτική και Διακυβέρνηση

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αναγνώρισης Αναγκών των Επιχειρήσεων που υπόκεινται στους Κανονισμούς REACH/CLP

2.3 Με ποιον τρόπο η επιχείρηση διαχειρίζεται τις υποχρεώσεις της ως προς τη νομοθεσία REACH/CLP;

- Ειδικό τμήμα εντός της επιχείρησης
- Μόνιμο υπάλληλο ειδικότητας (διευκρινίστε):
- Συνεργασία με εξωτερικό σύμβουλο (Μόνιμη/ Περιστασιακή)
- Άλλο (διευκρινίστε):

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

2.4 Με ποιους τρόπους ενημερώνεστε για τις υποχρεώσεις σας ως προς τους Κανονισμούς REACH/CLP;

- Αρμόδια αρχή (ΤΕΕ)-Καθοδηγητικό Γραφείο
- Επαγγελματικός σύνδεσμος
- Εξωτερικός σύμβουλος
- Πληροφορίες στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ
- Ιστοσελίδα του ECHA
- Άλλο (διευκρινίστε):

2.5 Ποιοι τρόποι ενημέρωσης θα θέλατε να εφαρμόζονται επιπλέον για την επαρκή ενημέρωση και τη συνεχή συμμόρφωσή σας με τους Κανονισμούς REACH/CLP;

- Πλατφόρμα ανταλλαγής πληροφορίας & γνώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, εμπλεκόμενων φορέων και οργανισμών (μη υπάρχον σύστημα, προς ανάπτυξη)
- Διαδραστικό Σύστημα Υποστήριξης με παροχή εξατομικευμένων συμβουλών από Ειδικούς Εμπειρογνώμονες (μη υπάρχον σύστημα, προς ανάπτυξη)
- Φυλλάδια και Καθοδηγητικά Εγχειρίδια του ECHA και του ΤΕΕ
- Ειδικές ενημερωτικές εκδηλώσεις ανά κλάδο επιχειρήσεων
- E-learning courses και online σεμινάρια (webinars) ανά κλάδο επιχειρήσεων
- Εξωτερικό Σύμβουλο
- Άλλο (διευκρινίστε):

CHEREE LIFE15 GIE/GR/000943

LIFE+ Περιβαλλοντική Πολιτική και Διακυβέρνηση

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

2.6 Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες/ ηλεκτρονικά εργαλεία υποστήριξης και ενημέρωσης θα σας ενδιέφεραν (υπηρεσίες που μπορεί να προσφέρει το Ευρ. Πρόγραμμα LIFE CHEREE);

- Υπηρεσία με Frequently Asked Questions (FAQs) για REACH/CLP
- Διαδραστικό σύστημα επικοινωνίας για εξατομικευμένες συμβουλές (Helpdesk)
- Διαδικτυακή υπηρεσία με εκπαιδευτικό υλικό και κατευθυντήριες οδηγίες σε θέματα προτεραιότητας REACH/CLP
- Τράπεζα πληροφοριών με Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές και βιομηχανικές πρακτικές για την ασφαλή διαχείριση επικίνδυνων ουσιών & διδάγματα από ατυχήματα
- Ηλεκτρονική βιβλιοθήκη με μελέτες & άρθρα σε θέματα Ασφάλειας, Υγείας και Περιβάλλοντος (π.χ. προστασία από διαρροές επικίνδυνων ουσιών και επαγγελματικούς κινδύνους)
- Ηλεκτρονικό εργαλείο "Report an accident"

CHEREE LIFE15 GIE/GR/000943

LIFE+ Περιβαλλοντική Πολιτική και Διακυβέρνηση

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

3 . Ερωτήσεις σχετικά με την καταχώριση REACH

3.1 Πως αναμένεται να αντιδράσει η επιχείρηση στα κόστη που προκύπτουν από την καταχώριση REACH;

- Θα κάνουμε την επένδυση και το κόστος θα καλυφθεί χωρίς να αλλάξει τίποτα στη διαδικασία
- Θα αλλάξουμε την παραγωγική διαδικασία ώστε να μπορέσουμε να καταχωρισθεί μια ουσία σε χαμηλότερη ποσοτική κατηγορία για να μειωθεί το κόστος είτε να αποφύγουμε εντελώς την καταχώριση
- Θα αυξήσουμε τιμές προκειμένου να αποσβεστούν τα κόστη
- Θα αφαιρέσουμε τα προϊόντα από το χαρτοφυλάκιο επειδή δεν θα είναι πλέον επικερδή
- Θα αποφασίσουμε να μην καταχωρίσουμε αν το προφίλ κινδύνου των ουσιών καταδειξει ότι δεν αξίζει να γίνει η καταχώριση
- Δεν γνωρίζω
- Άλλο (διευκρινίστε):.....

3.2 Ποια από τα παρακάτω καθιστούν δύσκολη την καταχώριση; (δυνατότητα πολλαπλών επιλογών)

- Επικοινωνία (π.χ. Φόρουμ Ανταλλαγής Πληροφοριών για τις Ουσίες, ECHA, Εθνικές Αρχές)
- Έλλειψη πληροφόρησης (π.χ. εγχειρίδια, εκπαίδευση κλπ.)
- Ύψος κόστους (για αναλύσεις, διαδικασίες, έξοδα καταχώρισης, κλπ.)
- Δεν γνωρίζω
- Άλλο (διευκρινίστε):.....

3.3 Πως αναμένεται να αντιδράσει η επιχείρηση στα κόστη που προκύπτουν από την υλοποίηση του Κανονισμού REACH;

- Το επιπλέον κόστος θα απορροφηθεί μειώνοντας τα περιθώρια κερδοφορίας
- Θα αυξηθούν οι τιμές των τελικών προϊόντων για να καλυφθεί το επιπλέον κόστος ή για να αυξηθούν τα περιθώρια κερδοφορίας
- Συγκεκριμένα προϊόντα θα αποσυρθούν από την αγορά
- Θα γίνει απόσυρση από συγκεκριμένες αγορές
- Δεν γνωρίζω
- Άλλο (διευκρινίστε):.....

3.4 Είναι ενήμερη η επιχείρηση εάν και άλλες επιχειρήσεις πρόκειται να πραγματοποιήσουν ίδια καταχώριση;

- Ναι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

4 Λοιπές ερωτήσεις

4.1 Σημειώστε οποιοδήποτε σχόλιο αναφορικά με τις ανάγκες τις επιχείρησής σας για τη συμμόρφωση με τους Κανονισμούς REACH/CLP:

4.2 Σε περίπτωση επανάληψης Σεμιναρίων (στα πλαίσια του Ευρ. Προγράμματος LIFE CHEREE) ποια είναι τα θέματα εκπαίδευσης REACH/CLP που θα σας ενδιέφεραν σύμφωνα με τις ανάγκες της επιχείρησής σας;

4.3 Εάν επιθυμείτε αναφέρετε μια ηλεκτρονική διεύθυνση (e-mail) επικοινωνίας για περαιτέρω συνεργασία με το Ευρ. Πρόγραμμα LIFE CHEREE:

Αξιολόγηση του Σεμιναρίου ως προς τις γνώσεις που παρασχέθηκαν και την συνολική οργάνωση

Πόσο ικανοποιημένοι είστε από:	Πάρα πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου
Την ποιότητα των παρεχόμενων γνώσεων του σεμιναρίου;	☐	☐	☐	☐
Την ποιότητα των ομιλητών του σεμιναρίου;	☐	☐	☐	☐
Την πληρότητα των παρεχόμενων γνώσεων του σεμιναρίου;	☐	☐	☐	☐
Τα παραδείγματα που παρουσιάστηκαν στο σεμινάριο;	☐	☐	☐	☐
Την οργάνωση του σεμιναρίου;	☐	☐	☐	☐
Την γνωστοποίηση της πρόσκλησης του σεμιναρίου;	☐	☐	☐	☐

« LIFE CHEREE » 2016-2020

Ευχαριστώ

